

Vladimíra Malá, *Radosti a strasti vesnice očima venkovských kronikářů na příkladu farnosti Bohumilice. Příspěvek k dějinám každodennosti v letech 1922 – 1948. Diplomová práce*, České Budějovice 2013, 150 s.

Posudek oponenta diplomové práce

Odborné zpracování dějin obcí a regionů patří mezi velmi důležité, avšak opomíjené úkoly českého dějepiscectví. Kvalitně sepsané dějiny určité lokality se mohou stát nejen základním zdrojem poznání pro místní obyvatele, ale též důležitým informačním a srovnávacím materiálem pro odbornou historiografii. Za zásadní pramen lze v uvedených souvislostech označit místní kroniky. Snaha hledat v nich odpovědi na otázky ohledně každodenního života i mentality venkovského obyvatelstva bezesporu představuje nosné téma.

Vladimíra Malá si pro svou diplomovou práci vybrala soubor kronik z okolí Bohumilic a na přelomové události bohatý časový úsek období let 1922 – 1948. Její text však vykazuje řadu slabých stránek, takže zvláště vzhledem k vysoké výpovědní hodnotě studovaného materiálu předložená DP představuje zbytečně promarněnou šanci.

První slabinou je povšechně zpracovaný úvod, ve kterém se autorka sice zmiňuje o historické regionalistice, ovšem náplň studia této disciplíny ponechává zcela stranou. Opomíjí nejen zakladatele historické vlastivědy J. V. Šimáka či Františka Roubíka, nezmiňuje ani novější práce, jako jsou například příručky Davida Papajíka či práci „Regionální dějiny. Pojetí, poslání, metodika“ od autorského kolektivu J. Bartoš – J. Schulz – M. Trapl. Studium zmíněných prací by se jí přitom mohlo stát důležitým vodítkem pro sepsání diplomové práce. Pozornost nebyla věnována ani bližší charakteristice kronik, jakožto historického pramene, který má svou historii i určitá specifika. Zcela chybí zachycení historie kronikářství, či pokus o zhodnocení norem, které byly v daném období vydány, především zákona o vedení obecních kronik z roku 1921. Autorka sice o těchto předpisech ví, avšak jejich významu nepřikládá žádnou pozornost. Pro svou práci využila řadu internetových zdrojů, což je vzhledem k tématu práce zcela v pořádku, neboť digitalizace je trend, který se v oblasti kronikářství během posledních let prosadil. Je proto s podivem, že Vladimíra Malá nikde nezmiňuje nejdůležitější kronikářský portál www.kronika.sf.cz.

Použité prameny jsou v první části práce sice popsány, ovšem naprosto chybí jakákoli kritika či zhodnocení jejich vypovídací hodnoty. Dějiny kronik jednotlivých obcí a škol, které jsou v rámci DP dovedeny do současnosti, byly sepsány pouze na základě údajů zmiňovaných přímo v kronikách. Je poněkud zarážející, že Vladimíra Malá neprojevila vůbec žádnou snahu

ke své práci využít dalších doplňujících pramenů. Pokud by se autorka DP chtěla touto problematikou relevantně zabývat, měla by k dispozici bohatý archivní materiál, neboť v období do roku 1989 kronikáři podléhali přísnému metodickému dohledu okresních a krajských muzeí. Formálním prohřeškem jsou potom nedostatky v citačním úzu, kdy autorka jen zřídka kdy uvádí fond, ve kterém se daná kniha nachází.

Pasáže věnované životu na venkově v zrcadle kronik jsou jen díky literárním vlohám autorky příjemným čtením, které má však pouze popisný charakter a navíc postrádá jakékoli kritické zhodnocení. Zmíněný fakt se projevuje zejména v té části, kde se Vladimíra Malá věnuje životu za protektorátu. Přestože autorka přímo ve své práci uvádí, že po válce byly tendenční zápisy vyjadřující loajalitu k Říši korigovány, vzájemné srovnání původního textu s poválečnými dodatky však v předložené práci chybí. Vladimíra Malá zároveň zcela opomíjí otázku cenzury (zápisy byly veřejné) a autocenzury kronikářských záznamů.

Autorka ve své DP zodpovědně zmapovala dostupné kroniky bohumilické farnosti a na jejich základě shrnula její dějiny v období první republiky a protektorátu. Je však otázkou, zda v dnešní době, kdy je drtivá většina kronik zdigitalizovaná a volně přístupná všem zájemcům, má podobná nekritická a neanalyzující práce ještě smysl. Vzhledem k uvedeným skutečnostem navrhuji práci k obhajobě a hodnotím ji pouze stupněm **dobře**.

V Třeboni 7. května 2013

doc. PhDr. Josef Grulich, Ph.D.